

Landstingsstyrelsen

LANDSTINGSSTYRELSEN

12-08-28 00027

Motion 2011:21 av Håkan Jörnehed m. fl. (V) om att införa en nollvision för hiv i Stockholms läns landsting

Föredragande landstingsråd: Birgitta Rydberg

Ärendebeskrivning

Motionärerna föreslår att en nollvision för hiv ska införas i Stockholms läns landsting och att hälso- och sjukvårdsnämnden ges i uppdrag att återkomma med ett förslag utifrån motionens inriktning.

Förslag till beslut

Landstingsrådsberedningen föreslår landstingsstyrelsen föreslå landstingsfullmäktige besluta

att anse motionen besvarad.

Landstingsrådsberedningens motivering

Motionärerna lyfter en viktig fråga om ambitionerna att minska hiv. Vi delar motionärernas uppfattning att det behövs omfattande insatser för att förebygga hiv-smitta.

Det är också viktigt att hiv-smittade och AIDS-sjuka har tillgång till en bra vård och behandling. Dessutom är det mycket angeläget att andra personer inte utsätts för smittrisk.

Hiv är en kronisk sjukdom som kräver en livslång behandling. Enligt smittskyddslagen är hiv en anmälningspliktig sjukdom och det innebär att behandlande läkare är skyldig att rapportera varje patient med hiv-infektion till smittskyddsläkaren.

Det finns cirka 3 000 personer med hiv i Stockholms län. I anmälan till smittskyddsläkaren anges orsaken till smittan och var smittan troligtvis

uppkommit. Den vanligaste orsaken till smitta i Sverige är män som har sex med män. Den största gruppen smittade är dock de utlandsfödda.

Personer med hiv-infektion får vård på Karolinska Universitetssjukhusets infektionsklinik i Huddinge eller på Venhälsan vid Södersjukhuset. Barn under 18 år får vård på Barnkliniken vid Karolinska Universitetssjukhuset i Huddinge. Barnkliniken har en unik kompetens att behandla barn med hiv. Det finns en särskild hiv-skola för att lära barnen om sin sjukdom och att kunna hantera olika situationer.

En annan viktig uppgift för landstinget är att nå riskgrupper med förebyggande och riktade insatser. Det finns en fastställd strategi för detta arbete i Handlingsprogram för hiv och STI från år 2009. Frivilligorganisationer är en viktig del i detta arbete.

Hörnstenar i det förebyggande arbetet är ungdomsmottagningar, STI-mottagningar och infektionskliniker. Exempel på mottagningar som deltar i detta arbete är Sesam-City, RFSU-kliniken och Järva mansmottagning. Sesam City har flyttat till nya och större lokaler vid Norra Bantorget. Sesam-mottagningen på Karolinska universitetssjukhuset har samlokaliseras med Sesam City. Även mödrahälsovården, husläkarmottagningar och gynekologer arbetar med förebyggande åtgärder med provtagning och rådgivning. Pelarbackens mottagning för hemlösa arbetar med provtagning och rådgivning.

Skolhälsovården arbetar tillsammans med landstinget för att erbjuda anhöriginvandrande barn hälsoundersökning. Lafa (Landstinget förebygger aids) erbjuder utbildningar för skolpersonal och andra aktörer om hiv, STI och sexuell hälsa. Fortlöpande informationsinsatser genomförs för unga och män som har sex med män för att främja kondom användning och testning. Under ett par år har landstinget, Stockholms Stad och frivilligorganisationer samarbetat och under världsaidsdagen den 1 december bjudit in gymnasieklasser till en föreläsning om hiv och om hur det är att leva med sjukdomen.

Ungdomsmottagningarna tar emot ungdomar upp till 23 år. De ska utforma sin verksamhet efter ungdomarnas behov och har möjlighet att styra sina öppettider efter ungdomarnas efterfrågan. Försöksverksamhet med lördagsöppet på ungdomsmottagningar har startat under våren i år. Mindre lokala mottagningar har svårt att hålla öppet under sommaren. Då är det viktigt att de hänvisar ungdomar till mottagningar som håller öppet under sommaren. Hälso- och sjukvårdsförvaltningen följer upp hur detta fungerar.

Det är angeläget att hiv-bärare inte diskrimineras inom landstingets vård och verksamhetsområden. Den viktigaste åtgärden för att motverka detta är att öka kunskapen bland vårdpersonal om hiv och hur det är att leva med hiv. Även utbildningsinsatser för frivilligorganisationer om hiv genomförs.

De statliga medel som landstinget får för det hiv-förebyggande arbetet används för kunskapshöjande arbete bland läkare och annan vårdpersonal. Särskilt viktigt är det att leta efter tecken på hiv-infektion i ett tidigt skede. En studie som gjorts visar att 16 procent av de patienter som hiv-testades redan utvecklat aids. En studie görs för att se vilka hinder som finns för personer från högendemiska länder att testa sig.

Ett omfattande hiv-preventivt arbete bedrivs inom landstinget. Det finns dock områden där vi måste bli bättre. Det är viktigt att arbeta för att minska de hinder som finns för enskilda att låta hiv-testa sig. Kunskaperna om riskbeteende och sen testning måste öka. Stigmatisering av dem som har en hiv-infektion måste minska. Det gäller även att nå dem som är ovetande om sin hiv-status. Det är angeläget att påbörjade behandlingar fullföljs så att inte resistenta stammar utvecklas.

Motionärens förslag om en noll-tolerans mot nya hiv-fall i Stockholms län är i praktiken omöjligt att genomföra. Detta eftersom exempelvis inflyttande personer till länet redan kan ha hiv. Målet i sig är därför något överkligt. Landstinget måste dock arbeta aktivt för att minimera smittspridningen i länet.

Beslutsunderlag

Landstingsdirektörens tjänsteutlåtande den 21 maj 2012

Motion 2011:21

Hälso- och sjukvårdsnämndens protokollsutdrag den 27 mars 2012

S-, MP- och V-ledamöternas reservation

Hälso- och sjukvårdsförvaltningens tjänsteutlåtande den 27 februari 2012

Torbjörn Rosdahl

Birgitta Rydberg

Hans-Erik Malmros

Landstingsstyrelsens förvaltning

TJÄNSTEUTLÅTANDE
2012-05-21

LS 1106-0926

Landstingsstyrelsen

Ankom Stockholms läns landsting
2012 -05- 23
Dnr. LS1106-0926

**Yttrande över motion 2011:21 av Håkan Jörnehed m.fl.
(V) om att införa en nollvision för hiv i Stockholms
läns landsting***Robert IV***Ärendebeskrivning**

I motionen föreslås att landstingsfullmäktige ska besluta om att införa en nollvision för hiv i Stockholms läns landsting samt att ge hälso- och sjukvårdsnämnden i uppdrag att återkomma med ett förslag utifrån motionens inriktning.

Beslutsunderlag

Landstingsdirektörens tjänsteutlåtande den 21 maj 2012
Motion 2011:21
Tjänsteutlåtande och utdrag från protokoll hälso- och sjukvårdsnämnden
2012-03-27 § 14

Förslag till beslut

Landstingsstyrelsen föreslår landstingsfullmäktige besluta
att anse motionen besvarad.

Förvaltningens förslag och motivering

I motionen föreslås att landstinget ska bedriva ett aktivt fortlöpande arbete för att kunna bemöta hivbärare på bästa möjliga sätt och återlansera ett aktivt preventivt arbete för att förhindra spridning. Landstingsfullmäktige föreslås besluta om en nollvision för hiv som innefattar nolltolerans mot nya hivfall, intensifierat preventivt arbete samt en strategi för att motverka stigmatisering av hivpositiva.

Hälso- och sjukvårdsförvaltningen (HSF) anger i sitt yttrande att en nolltolerans mot nya hivfall inte är möjlig, då det i Stockholms län både finns nydiagnostiserade och nyinflyttade personer med hiv. Däremot ska Stockholms läns landsting fortsätta arbeta aktivt för att minimera smittspridningen inom länet, gärna med en nollvision. För alla som

diagnostiseras med hiv är det viktigt med tillgång till optimal vård och behandling samt fortlöpande stöd i hur man undviker att utsätta andra för smittrisk.

Enligt yttrandet från HSF bedrivs det ett omfattande hivpreventivt arbete i landstinget, både inom ordinarie verksamheter och i projektform. Hiv är fortfarande en stigmatiserande sjukdom. Stigma kan utgöra ett hinder för att vilja testa sig och fullfölja en behandling. Det finns ett fortsatt behov av ökad kunskap kring riskbeteende och sen testning.

Med hänvisning till det yttrande som hälso- och sjukvårdsförvaltningen har lämnat anser förvaltningen att motionen ska anses besvarad.

Miljökonsekvenser av beslutet

I enlighet med landstingets miljöpolitiska program Miljöutmaning 2016 har hänsyn till miljön beaktats och bedömningen är att det inte är relevant med en miljökonsekvensbeskrivning i detta ärende.

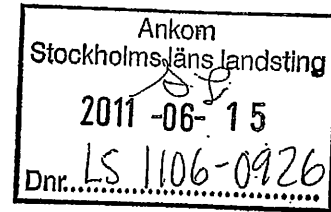

Toivo Heinsoo
Landstingsdirektör

Vänsterpartiet

Stockholms läns landsting
2011-06-15

Rotel II

2011:21

Motion av Håkan Jörnehed (V) m.fl. om att införa en nollvision för hiv i Stockholms läns landsting

Hiv är idag inte lika uppmärksammat som tidigare. Möjligen upplevs inte hiv som lika hotfullt längre, men även om vi i västerlandet har tillgång till bromsmediciner så är hiv fortfarande en svår sjukdom och ett livslångt handikapp. Bromsmediciner bromsar händelseförloppet, men botar inte sjukdomen. Det finns ännu inget vaccin mot hiv.

I en storstadsregion som Stockholm är hiv fortfarande ett problem och en utmaning. Inte minst när det gäller att motverka stigmatiseringen och diskrimineringen av hivbärare inom landstingets alla vård- och verksamhetsområden.

Därför måste vi inom Stockholms läns landsting dels bedriva ett aktivt fortlöpande arbete för att kunna bemöta hivbärare på bästa möjliga sätt och dels återlansera ett aktivt preventivt arbete för att förhindra spridning.

Vi vill lansera en "Nollvision för hiv i Stockholms län". Den innefattar nolltolerans mot nya hivfall, intensifierat preventivt arbete samt en strategi för att motverka stigmatisering av hiv-positiva. Ledordet är att varje nytt hivfall är ett för mycket. Vi vill att Sveriges största landsting självklart avsätter resurser och medel utöver de statliga hivpengarna till detta arbete.

En hivstrategi för Stockholm ska belysa de svårigheter och utmaningar som finns i dag i en modern storstad med storstadens anonymitet, inflyttning och eventuella mörkertal. Man antar att prevalens av hiv i MSM-gruppen är 3-4 procent i Stockholm. I storstaden Los Angeles är hivprevalensen 25 procent i MSM-gruppen. Hur når vi olika grupper med olika bakgrund och erfarenheter? Hur använder vi hivbärarens erfarenheter och organisationer på bästa sätt?

Vi har redan fler bra verksamheter som kan utgöra ett fundament i denna strategi om de utvecklas och stärks. Lafas (Landstinget förebygger Aids) redan mycket framgångsrika arbete behöver stärkas. Venhälsans unika kunskaper och erfarenheter om män som har sex med män ska tas tillvara och spridas. Hivskolan för hivbärande ungdomar på Huddinge sjukhus, en verksamhet som specialiserat sig för ungdomar som bär på hiv, ska utökas och permanentas.

Vidare måste det bli lättare att testa sig för hiv. Det måste vara möjligt att testa sig anonymt och kostnadsfritt på alla vårdcentraler, precis som smittskyddslagen förespråkar. Så är inte

fallet i dag och därför ska landstingets uppföljningar av vårdcentraler även inkludera hiv-testning.

Det sprututbytesprojekt som vid besvarandet av denna motion förhoppningsvis redan är i gång är en annan viktig parameter för att nå en nollvision för hiv.

Införandet av Sesam City är en stor framgång och visar starkt behovet av snabb och enkel testmottagning för könssjukdomar. Vi menar att ytterligare en Sesam City behövs. Likaså ska ytterligare en mottagning liknande Järva mansmottagning starta i södra länet, till exempel i Botkyrka. Även i centrala staden bör möjligheterna att starta en mansmottagning undersökas. Järva mansmottagning har en unik förmåga att nå män som inte självklart söker hjälp i sex- och samlevnadsfrågor.

Ungdomsmottagningar möter ungdomar på ungdomars vis. Men ungdomar är olika, så vi vill ha såväl mindre lokala som större centrala ungdomsmottagningar i länet. Att öppettiderna på ungdomsmottagningarna anpassas till ungdomarna är av största vikt. Vi vill utöka antalet sommaröppna mottagningar och satsa mer på mottagningstiderna riktade mot pojkar. Till sist vill vi att landstinget verkar för att öka kunskapen om hiv i skolan och i elevhälsan.

Med dessa krav och förslag tror vi att vi kan nå en nollvision för hiv i Stockholms län.

Vänsterpartiet föreslår Landstingsfullmäktige besluta

att införa en nollvision för hiv i Stockholms läns landsting.

att ge Hälso- och sjukvårdsnämnden i uppdrag att återkomma med ett förslag utifrån denna motions inriktning.

Håkan Jörnehed

Birgitta Sevefjord

Gunilla Roxby Cromvall

Syerre Launy

Laila Leyman

Bekir Uzunel

Miva Nork

Thomas Magnusson

Annica Lidström

Catarina Wahlgren

PROTOKOLLSUTDRAG

4/2012

§ 14

SAMMANTRÄDESDAG

2012-03-27

Ankom Stockholms läns landsting
2012 -03- 30
Dnr. LS 1106-0926

Rotel IV

Justerat Filippa Reinfeldt (M)
 Dag Larsson (S)

Anslagsdatum 2012-03-27

**§ 14 Yttrande över motion 2011:21 av Håkan Jörnehed m.fl. (V)
om att införa en nollvision för hiv i Stockholms läns
landsting**

HSN 1111-1457

Ärendebeskrivning

Landstingsstyrelsen har begärt att Hälso- och sjukvårdsnämnden ska yttra sig över motion om att införa nollvision för hiv i Stockholms läns landsting. I motionen föreslår Håkan Jörnehed m.fl. (V) att landstinget ska införa en nollvision för hiv som innefattar nolltolerans mot nya hivfall, intensifierat preventivt arbete samt en strategi för att motverka stigmatisering av hivpositiva.

Beslutsunderlag

Förvaltningens tjänsteutlåtande, 2012-02-27

Motion 2011:21 av Håkan Jörnehed m.fl. (V)

Protokollsutdrag, Programberedningen för folkhälsa och psykiatri, 2012-03-21

Yrkanden

1 Ordförandens (M) förslag för M-, FP-, KD- och C-ledamöterna om bifall till förvaltningens förslag.

2 Dag Larsson (S) för S-ledamöterna, Helene Öbergs (MP) och Birgitta Sevefjords (V) förslag om bifall till motionen.

Propositionsordning

Inför beslut ställer ordföranden proposition på yrkandena. Hälso- och sjukvårdsnämnden **beslutar** i enlighet med ordförandens förslag.

Beslut

Hälso- och sjukvårdsnämnden **beslutar**

att till Landstingsstyrelsen överlämna förvaltningens förslag

att omedelbart justera beslutet.

SAMMANTRÄDESDAG
2012-03-27

4/2012
§ 14

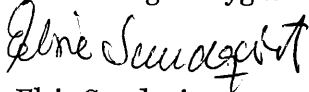
Reservation

S-, MP- och V-ledamöterna reserverar sig mot beslutet till förmån för sitt egna förslag.

Vid protokollet

Linnea Pettersson

Rätt utdraget intygas

Elsie Sundqvist

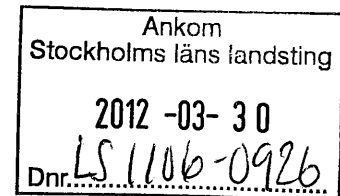
Expedieras till:
Landstingsstyrelsen
Akten

Hälso- och sjukvårdsförvaltningen

TJÄNSTEUTLÅTANDE
2012-02-27

HSN 1111-1457

Handläggare:
Tina Ekelund

Rotel IV

Yttrande över motion 2011:21 av Håkan Jörnehed m.fl. (V) om att införa en nollvision för hiv i Stockholms läns landsting

Ärendebeskrivning

Landstingsstyrelsen har begärt att Hälso- och sjukvårdsnämnden ska yttra sig över motion om att införa nollvision för hiv i Stockholms läns landsting. I motionen föreslår Håkan Jörnehed m.fl. (V) att landstinget ska införa en nollvision för hiv som innefattar nolltolerans mot nya hivfall, intensifierat preventivt arbete samt en strategi för att motverka stigmatisering av hivpositiva.

Beslutsunderlag

Förvaltningens tjänsteutlåtande, 2012-02-27
Motion 2011:21 av Håkan Jörnehed m.fl. (V)

Ärendets beredning

Ärendet har beretts i Programberedningen för folkhälsa och psykiatri.

Förslag till beslut

Hälso- och sjukvårdsnämnden beslutar

att till Landstingsstyrelsen överlämna förvaltningens förslag

att omedelbart justera beslutet.

Förvaltningens motivering till förslaget

Hiv är enligt smittskyddslagen en anmälningsskyldig sjukdom och behandlande läkare har skyldighet att rapportera varje patient med diagnostiserad hivinfektion till länets smittskyddsläkare. Cirka 3000 personer lever i dag i Stockholms län med hiv. I den årliga statistiken över rapporterade personer med hiv finns nydiagnostiserade men också nyinflyttade personer med hiv, med sedan tidigare känd eller okänd hivdiagnos. En nolltolerans mot nya hivfall i länet är därför inte möjlig. Däremot är det förvaltningens uppfattning att Stockholms läns landsting ska fortsätta arbeta aktivt för att minimera den smittspridning som fortgår inom länet, gärna med en nollvision. Hiv är i dag en kronisk sjukdom som kräver livslång behandling. För alla som diagnostiseras med hiv är det

viktigt med tillgång till optimal vård och behandling samt fortlöpande stöd i hur man undviker att utsätta andra för smittrisk.

I dag behandlas patienter med hivinfektion på Karolinska universitetssjukhusets infektionsklinik i Huddinge eller på Venhälsan (Södersjukhuset). Barn upp till 18 år behandlas på barnkliniken på Karolinska universitetssjukhuset i Huddinge. Barnkliniken har byggt upp en unik kompetens för stöd till barn och unga med hiv med en hivskola där barnen lär sig om sin sjukdom och får stöd att hantera olika situationer. Verksamheten omfattar alla hivinfekterade barn och unga i hela landet och bedrivs med bidrag från de statliga medlen för STI- och hivprevention. Förvaltningen arbetar för att ge verksamheten förutsättningar för långsiktighet och stabilitet. Venhälsans kompetens och erfarenheter om målgruppen män som har sex med män (MSM) kan ge ett värdefullt kunskapsutbyte med andra STI- och hivmottagningar.

I samband med anmälning av hiv till smittskyddsläkaren anges orsak till smittan där detta är känt och även var smittan har skett. Överföring av smitta mellan män som har sex med män är den största orsaken till inhemsk smitta (i Sverige). Däremot är det i den utlandsfödda gruppen som antalet hivinfekterade personer är störst. Merparten kommer från så kallade högendemiska områden, där förekomsten av hivinfektion är hög.

Att nå olika målgrupper med riktade insatser är en del av den strategi som finns i landstingets handlingsprogram för hiv och STI från 2009. Frivilligorganisationernas erfarenheter och kunskaper är viktiga bidrag i det förebyggande arbete som bedrivs i landstinget.

Landstingets hivförebyggande arbete omfattar framför allt ungdomsmottagningar, STI-mottagningar och infektionsmottagningar. De STI-mottagningar som finns i dag utöver sjukhusens Sesammottagningar är Sesam City, RFSU-kliniken och Järva Mansmottagning. Dessa bedriver effektiva och välfungerande mottagningar. I och med Sesam Citys flytt till nya större lokaler vid Norra Bantorget, där också Sesammottagningen på Karolinska Universitetssjukhuset i Solna inom kort kommer att vara lokaliserad, innebär det att man kommer att kunna ta emot fler besök och därmed får bättre tillgänglighet. Järva Mansmottagning startade som ett projekt i Rinkeby år 2003 för att ge män, och framför allt utlandsfödda män, en egen mottagning för att provta sig för hiv och STI samt få ställa frågor om sitt kön och sin sexualitet. Det arbetssätt som mottagningen har byggt upp i Rinkeby har gett ny kunskap som i kommande planering ska tas tillvara.

Motionärerna efterfrågar både mindre lokala och större centrala ungdomsmottagningar och öppettider som anpassas till ungdomarna.

Ungdomsmottagningarna möter ungdomar upp till 23 år och har i dag uppdraget att utforma sin verksamhet efter besökarnas behov och därmed frihet att styra sina öppettider. Under våren kommer lördagsöppet starta på försök i innerstan. För de mindre lokala mottagningarna finns svårigheter att hålla öppet hela sommaren. Att behoven ändå tillgodoses genom tydlig information om hänvisningar och god tillgänglighet på övriga mottagningar kommer förvaltningen att följa upp.

Även mödrahälsovården, husläkarmottagningarna och gynekologer har uppdraget att arbeta förebyggande med provtagning och rådgivning. De sex vårdcentraler som har i uppdrag att genomföra hälsoundersökningar för asylsökande och anhöriginvandrare bedriver också ett viktigt hivpreventivt arbete. Skolhälsovården har tillsammans med landstinget ett ansvar att erbjuda anhöriginvandrade barn hälsoundersökning. Beroendevården, inklusive Pelarbackens mottagning för hemlösa, har ett uppdrag att provta och ge råd i syfte att upptäcka hiv och hepatit samt förebygga smittspridning.

Motionärerna framhåller vikten av att motverka stigmatiseringen och diskrimineringen av hivbärare inom landstingets alla vård- och verksamhetsområden. Förvaltningens uppfattning är att kunskap om hiv och hur det är att leva med hiv är ett viktigt led för att minska diskriminering. Lika viktigt är det att i vården kunna föra ett samtal om sexualitet och hur hiv sprids. Att normalisera hiv genom att i framtiden föra ut viss hivbehandling från sjukhusen, exempelvis till specialistcentra, leder till att fler personalgrupper kommer i kontakt med sjukdomen och att en hivdiagnos blir en bland andra diagnoser.

De statliga hivmedlen finansierar ett antal projekt för att öka kunskapen om hiv hos vårdpersonal. Sedan 2010 pågår ett kunskapshöjande arbete till läkare och annan vårdpersonal om så kallade indikatorsjukdomar vid hiv, sjukdomar som bör föranleda att ett hivtest görs. Insatsen är ett resultat av studien "Sent diagnostiserad hivinfektion". År 2010 var det 16 % av samtliga nydiagnostiserade som vid provtagningstillfället redan hade utvecklat aids vilket tyder på att en person har burit på en hivinfektion en längre tid. Knappt hälften av dessa personer var födda, och sannolikt smittade, i ett högendemiskt land.

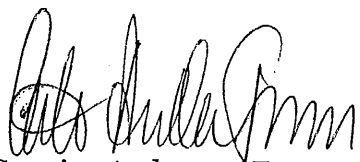
En kvalitativ studie genomförs, med målgrupp från högendemiskt område, som ska ge ökad kunskap om vad som kan utgöra hinder för att provta sig för hiv. Sesamenheten på Karolinska universitetssjukhuset har initierat ett projekt för ökad kompetens och kvalitet på rådgivning och testning på några utvalda vårdcentraler i områden med hög invandrapopulation. Ett projekt för att utbilda språktolkar kring hiv pågår. För att ge personal i

primärvård ett bättre stöd vid testningssituationer håller Smittskydd Stockholm på att ta fram en manual, "Lättare att testa sig för hiv".

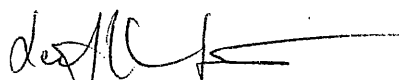
Det pågår även kontinuerliga utbildningsinsatser från frivilligorganisationerna om hiv, och hur det är att leva med hiv, till personalgrupper inom vården, i både landsting och kommun, andra myndigheter liksom övriga intresserade. En särskild satsning i bemötandefrågor pågår även till Stockholms stads personal inom boendestöd, och andra målgrupper är på gång.

Förslaget från motionärerna att öka kunskapen om hiv i skolan och inom elevhälsan är framför allt ett kommunalt ansvar. Däremot erbjuder Lafa, enheten på förvaltningen för sexualitet och hälsa, med stöd av de statliga hivmedlen, utbildningar till både skolpersonal och andra aktörer om hiv, STI och sexuell hälsa. Kontinuerliga informationsinsatser genomförs riktade till unga och MSM för att främja kondomanvändning och testning. Ett samarbete mellan landstinget, Stockholms stad och frivilligorganisationer har på världsaidsdagen, 1 december, under ett par år uppmärksammat hiv genom att bjuda in gymnasieklasser till föreläsning om hiv och hur det är att leva med sjukdomen. Där har bland annat deltagare och projektledare från verksamheten för unga med hivinfektion, på Karolinska Universitetssjukhuset, medverkat.

Sammanfattningsvis konstateras att ett omfattande hivpreventivt arbete bedrivs i landstinget, både inom ordinarie verksamheter och i projektform, med de statliga hivmedlen. Förvaltningen ser dock fortsatt behov av ökad kunskap kring riskbeteende och sen testning. Hiv är fortfarande en stigmatiserande sjukdom där kunskapen behöver öka. Stigma kan utgöra ett hinder för att vilja testa sig och även fullfölja en behandling. En utmaning är den ökade risken för smittspridning hos socialt utsatta grupper, hemlösa, EU-medborgare och "gömnda" flyktingar som inte nås inom de ordinarie vårdstrukturerna. Många kan vara ovetande om sin hivstatus och riskerar därmed att sprida hivviruset vidare eller har inte möjlighet att fullfölja en påbörjad behandling vilket riskerar leda till att resistenta stammar utvecklas.

Catarina Andersson Forsman
Hälso- och sjukvårdsdirektör

Leif Karnström
Avdelningschef